

Deontologische code voor mandatarissen

Regels voor een zuivere besluitvorming

Inhoudstafel:

Hoofdstuk I : deontologische regels

Toepassingsgebied	p. 4
Belangenvermenging en de schijn ervan	p. 4
Corruptie en de schijn ervan	p. 6
Het gebruik van faciliteiten en middelen van het lokaal bestuur	p. 7
Omgaan met informatie	p. 7
Onderlinge omgang en afspraken over vergaderingen	p. 8

Hoofdstuk II : procedure om om te gaan met een schending van de code

Naleving en handhaving van de deontologische code	p. 10
Het voorkomen van mogelijke schendingen	p. 12
Het signaleren van vermoedens van schendingen	p. 12
Het onderzoeken van vermoedens van schendingen	p. 12
Het zich uitspreken over schendingen	p. 13

Inleiding

Na een aantal interactieve vormingsmomenten voor de gemeenteraadsleden onder begeleiding van Governance & Integrity werd op voorstel van de deontologische commissie een nieuwe deontologische code voor mandatarissen opgesteld.

Deze gedragscode heeft als doel de politieke ambtsdragers weerbaarder te maken in de huidige politieke context. Dit doet de code in eerste instantie door in heldere taal duidelijkheid te geven over wat de wet van hen verlangt, zodat mandatarissen beschermd zijn tegen onnodige misstappen en ongelukjes. De code biedt daarmee ook de basis voor het onderlinge gesprek over integriteit. Integriteit krijgt uiteindelijk pas betekenis in het handelen en de beschouwing daarvan. De gedragscode biedt bovendien een basis om op zorgvuldige wijze op te kunnen treden tegen (mogelijke) schendingen. Het stelt namelijk de voorwaarden vast waaraan het handelen van politieke ambtsdragers minimaal moet voldoen. Een schending van de gedragscode is een schending van de zuiverheid van de politieke en bestuurlijke besluitvorming. Kortom, de voorliggende gedragscode heeft een aantal kenmerken:

- biedt een kader voor de morele oordeelsvorming van individuen;
- legt de basis voor een zinvol gesprek over het handelen conform wet- en regelgeving;
- stelt de norm;
- definieert specifieke handelingen als schendingen;
- maakt zorgvuldig optreden tegen schendingen mogelijk.

De code bestaat uit twee grote delen:

- deontologische regels
- procedure om om te gaan met vermoedens van schending van deze regels.

Toepassingsgebied

Artikel 1

Deze code doet geen afbreuk aan alle decretale bepalingen.

Deze code is van toepassing op de mandatarissen van de gemeente, het OCMW en het AGB van Boechout. Zowel de (leden van de) gemeenteraad als de raad voor maatschappelijk welzijn als van de bestuursorganen van het AGB worden bedoeld wanneer wordt verwezen naar de raad of mandatarissen.

Worden hieronder begrepen:

- De voorzitter van de raad
- De raadsleden
- De burgemeester/voorzitter van het vast bureau
- De schepenen/leden van het vast bureau
- De voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst
- De leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst
- De bestuursleden van het AGB
- De leden van het directiecomité van het AGB
- De externe leden van de deontologische commissie

Als in de tekst 'gemeente' wordt vermeld, worden ook het OCMW en het AGB bedoeld.

Omwille van de leesbaarheid wordt in dit document hij/hem/zijn gebruikt om naar personen te verwijzen. Hiermee worden alle personen: M/V/X bedoeld.

Artikel 2

De deontologische code van de mandatarissen is het geheel van beginselen, gedragsregels en gebruiken die de mandatarissen en hun eventuele persoonlijke medewerkers, als leidraad nemen bij hun dienstverlening aan de bevolking en hun politiek handelen.

Artikel 3

Mandatarissen die namens de gemeente andere mandaten bekleden, zijn in die hoedanigheid eveneens ertoe gehouden de bepalingen van de deontologische code na te leven. Dit geldt zowel voor de mandaten die rechtstreeks in verband staan met hun ambt als voor alle hiervan afgeleide mandaten.

Indien een mandaat namens de gemeente wordt opgenomen door een extern persoon, dus niet vermeld onder de eerste paragraaf van dit artikel, zal bij diens aanstelling gevraagd worden deze deontologische code te onderschrijven.

De mandatarissen zullen er tevens over waken dat zij, ook buiten het kader van deze mandaten, geen activiteiten ontplooiën die afbreuk doen aan de eer en de waardigheid van hun ambt.

Belangenvermenging en de schijn ervan

Artikel 4

Een mandataris neemt beslissingen uitsluitend ten voordele van het algemeen belang. Hij gebruikt zijn invloed en stem niet om een persoonlijk belang of het belang van een ander of van een organisatie waarbij de mandataris een persoonlijke betrokkenheid heeft veilig te stellen.

- Voorkomen schijn
Een mandataris gaat actief en uit zichzelf alle vormen van belangenvermenging, en zelfs de schijn daarvan, tegen daar waar dit mogelijk is. Een mandataris neemt geen deel aan de bespreking en de stemming wanneer er sprake is van een beslissing waarbij belangenvermenging speelt.
- Onthouden van deelname aan beraadslaging en stemming

Mandatarissen onthouden zich van deelname aan de beraadslaging en stemming als er sprake is van een beslissing waarbij belangenvermenging kan optreden. Het kan dan gaan om de volgende situaties:

- het betreft een kwestie waarbij het raadslid zelf een persoonlijk belang heeft;
- het betreft een kwestie waarbij het gaat om een belang van een individu of organisatie waarbij het raadslid een substantiële betrokkenheid heeft.

Mandatarissen houden zich in dergelijke gevallen ook anderszins afzijdig van beïnvloeding gedurende het gehele besluitvormingsproces.

Artikel 5

De mandatarissen zullen op eenzelfde gewetensvolle manier ten dienste staan van alle burgers zonder onderscheid.

Een mandataris zorgt ervoor dat bij contacten met de burger nooit de schijn gewekt wordt dat particuliere belangen begunstigd (kunnen) worden.

Elke vorm van rechtstreekse dienstverlening, informatiebemiddeling of doorverwijzing gebeurt zonder enige materiële of geldelijke tegenprestatie van welke aard ook en mag geen enkele vorm van cliëntenwerving inhouden.

Alle vormen van schijndienstbetoon, waarbij een mandataris bewust maar onterecht de indruk wekt dat de goede afloop van een dossier het gevolg is van zijn tussenkomst, zijn niet toegestaan.

Een mandataris zal niet ingaan op een vraag waarbij een burger beroep doet op voorspraak. Tussenkomsten bij selectievoerende instanties zijn dus evenmin toegestaan.

Artikel 6

De mandatarissen maken in hun verkiezingscampagnes en -mailings die gericht zijn op individuen geen melding van de diensten die zij eventueel voor de betrokkenen hebben verricht. In geen geval mogen zij de indruk wekken dat zij om steun vragen in ruil voor bewezen diensten.

Artikel 7

Aan een poging tot bevoordeling, waarbij een burger door toedoen van een mandataris probeert te bereiken wat onrechtmatig of wettelijk niet toelaatbaar is, wordt niet meegewerkt.

Tussenkomsten van een mandataris met de bedoeling de toewijzing of de uitvoering van contractuele verbintenissen met de overheid te beïnvloeden, zijn verboden.

Artikel 8

Rechtstreeks of onrechtstreeks publiciteit geven aan de dienstverlenende activiteiten van mandatarissen wordt beperkt tot het bekendmaken van een of meer contactadressen, met naam, mandaat en partij van de mandataris, het telefoonnummer en het e-mailadres waarop zij het makkelijkst te bereiken zijn.

Artikel 9

Het is voor een mandataris verboden:

- rechtstreeks of onrechtstreeks als advocaat of notaris tegen betaling te werken in geschillen ten behoeve van de gemeente. Dat verbod geldt ook voor de personen die in het kader van een associatie, groepering, samenwerking of op hetzelfde kantooradres met het gemeenteraadslid werken;
- rechtstreeks of onrechtstreeks als advocaat of notaris ten behoeve van de tegenpartij van de gemeente of ten behoeve van een personeelslid van de gemeente te werken bij geschillen die betrekking hebben op beslissingen over de tewerkstelling binnen de gemeente. Dat verbod geldt ook voor de personen die in het kader van een associatie, groepering, samenwerking of op hetzelfde kantooradres met het gemeenteraadslid werken;
- rechtstreeks of onrechtstreeks een overeenkomst te sluiten, behalve in geval van een schenking aan de gemeente of een gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap, of deel te nemen aan een opdracht voor aanneming van werken, leveringen of diensten, verkoop of aankoop ten behoeve van de gemeente of een gemeentelijk extern verzelfstandigd

agentschap, behalve als het gemeenteraadslid een beroep doet op een dienstverlening van de gemeente of van een gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap en ten gevolge daarvan een overeenkomst aangaat;

- op te treden als afgevaardigde of deskundige van een vakorganisatie in het bijzonder onderhandelingscomité of het hoog overlegcomité van de gemeente.

Artikel 10

Ter bevordering van de transparantie en om schijn van partijdigheid te voorkomen, meldt een mandataris aan de algemeen directeur welke betaalde en onbetaalde mandaten hij vervult naast het politiek mandaat bij het lokaal bestuur.

Artikel 11

Een mandataris meldt aan de algemeen directeur wanneer hij substantiële financiële belangen heeft (bijvoorbeeld aandelen of opties) in een onderneming waarmee de gemeente zaken doet of waarin de gemeente een belang heeft.

Artikel 12

De door een mandataris gemelde mandaten en substantiële financiële belangen zijn openbaar en worden ter inzage gelegd. Ook een tussentijds ontstaan mandaat of belang moet meegedeeld worden. De algemeen directeur of een personeelslid dat daartoe door de algemeen directeur werd aangewezen, draagt zorg voor een geactualiseerde openbare lijst van gemelde mandaten en belangen.

Corruptie en de schijn ervan

Artikel 13

Een mandataris mag zijn invloed en stem niet laten kopen of beïnvloeden door geld, goederen, diensten of andere gunsten die hem gegeven of beloofd werden.

Artikel 14

Een mandataris moet actief en uit zichzelf corruptie en de schijn van corruptie tegengaan.

Artikel 15

Een mandataris neemt geen geschenken aan die hem door zijn functie worden aangeboden. Eventueel uitgezonderd zijn de incidentele, kleine attenties (zoals een bloemetje of een fles wijn) waarbij de schijn van corruptie en beïnvloeding minimaal is én waarbij minstens aan één van de onderstaande voorwaarden voldaan wordt:

- Het weigeren of teruggeven van het geschenk zou de gever ernstig kwetsen of bijzonder in verlegenheid brengen.
- De overhandiging van het geschenk vindt in het openbaar plaats.
- Het terugbezorgen van het geschenk is praktisch onwerkbaar.
- Het gaat om een prijs die door de mandataris gewonnen wordt bij een tombola of activiteit.

Artikel 16

Als geschenken (al dan niet volgens de regels in artikel 18 van deze code) in het bezit komen van een mandataris, wordt dit door de mandataris gemeld aan de algemeen directeur.

Afhankelijk van de aard van het geschenk en de omstandigheden waarin het gegeven werd, wordt het ofwel alsnog terugbezorgd, ofwel eigendom van de gemeente. De algemeen directeur registreert deze giften en geeft ze in alle transparantie een gemeentelijke/OCMW bestemming.

Artikel 17

De gemeenteraad/raad voor maatschappelijk welzijn kan in concrete gevallen afwijken van de regels die gelden over het aannemen van geschenken. Dit kan enkel in volledige openbaarheid.

Artikel 18

Een mandataris gebruikt die persoonlijke geschenken, voordelen of diensten die voor zijn raadswerk aangenomen mogen worden, nooit voor privédoeleinden.

Artikel 19

Een mandataris accepteert uitnodigingen (lunches, diners, recepties en andere) die door anderen betaald of gefinancierd worden en die niet in de privésfeer vallen, enkel wanneer aan alle onderstaande voorwaarden voldaan wordt:

- De uitnodiging behoort tot de uitoefening van het raadswerk.
- De aanwezigheid kan worden beschouwd als functioneel (protocolaire taken, formele vertegenwoordiging van de gemeente, ...).
- De schijn van corruptie of beïnvloeding is minimaal.

Artikel 20

Een mandataris aanvaardt werkbezoeken, waarbij reis- en verblijfkosten door anderen betaald worden alleen bij hoge uitzondering. Een dergelijke uitnodiging moet altijd besproken worden op het college van burgemeester en schepenen. De uitnodiging kan alleen aanvaard worden wanneer het bezoek een aantoonbaar van belang heeft voor de gemeente en wanneer de schijn van corruptie of beïnvloeding minimaal is. Van een dergelijk werkbezoek wordt altijd een (schriftelijk) verslag gemaakt.

Het gebruik van faciliteiten en middelen van het lokaal bestuur

---

Artikel 21

Een mandataris houdt zich aan de regels die vastgelegd werden over het gebruik van faciliteiten en middelen van het lokaal bestuur en over onkostenvergoedingen.

Artikel 22

De mandatarissen proberen, waar mogelijk, vraagstellers door te verwijzen naar de bevoegde diensten van de administratie, of naar particuliere en overheidsdiensten die professioneel gespecialiseerd zijn in het oplossen van de opgeworpen problemen. Zij zullen steeds de onafhankelijkheid van de diensten en de personeelsleden, de objectiviteit van de procedures en redelijke termijnen respecteren.

Artikel 23

Mandatarissen verwijzen burgers die iets willen melden of een klacht willen indienen in eerste instantie naar het online meldingsformulier, het gratis nummer of het algemeen e-mailadres van de gemeente.

Artikel 24

Het is de mandatarissen toegestaan te vragen naar concrete toelichting bij de regelgeving of bij een genomen beslissing, te vragen naar de stand van zaken van een dossier of naar de verantwoording voor het niet beantwoorden van een vraag van een burger, of de aandacht te vestigen op specifieke elementen in een dossier.

Omgaan met informatie

Artikel 25

De raad werkt onder het principe van principiële openbaarheid. Zij ziet erop toe dat het college van burgemeester en schepenen/het vast bureau alle relevante informatie aangaande dossiers, stukken en akten openbaar toegankelijk maakt.

Artikel 26

Een mandataris communiceert eerlijk over de redenen en motieven op basis waarvan hij individueel gestemd heeft. Daarnaast communiceert een mandataris eerlijk over de reden en motieven op basis waarvan de raad als geheel de beslissing genomen heeft.

Artikel 27

Een mandataris is gebonden aan het beroepsgeheim wanneer hij door de functie van mandataris kennis krijgt van geheimen die door personen aan de gemeente zijn toevertrouwd. Bekendmaking van deze geheimen is verboden, behalve wanneer de wet de openbaring oplegt of mogelijk maakt.

Artikel 28

Naast het strenge beroepsgeheim geldt eveneens een geheimhoudingsplicht voor mandatarissen. Mandatarissen die (al dan niet mondeling) de beschikking krijgen over informatie waarvan zij het geheime karakter kennen of redelijkerwijs moeten vermoeden, zijn verplicht tot geheimhouding van die informatie, behalve als de wet hen tot mededeling verplicht. Geheimhouding van informatie geldt in ieder geval voor informatie die raadsleden verkrijgen tijdens een besloten vergadering.

Artikel 29

Een mandataris heeft een algemene discretieplicht. Hij gaat op discrete en voorzichtige wijze om met de informatie die hem toekomt in de uitoefening van zijn functie.

Artikel 30

Mandatarissen zijn verplicht om in hun rol van volksvertegenwoordiger de waarheid te spreken tegenover burgers, andere mandatarissen en collegeleden. Zij mogen feiten die algemeen bekend zijn of vaststaan, niet (deels) verhullen, verzwijgen of verdraaien.

Artikel 31

Een mandataris gebruikt de informatie die hij kreeg door de uitoefening van zijn functie enkel voor zijn raadswerk en niet voor zijn persoonlijk belang of voor het persoonlijk belang van anderen.

Artikel 32

Een mandataris maakt brieven niet openbaar en stuurt e-mails niet door wanneer het niet zeker is dat de afzender daarmee zou instemmen. Bij twijfel over de bedoeling van de afzender wordt de expliciete toestemming gevraagd.

Onderlinge omgang en afspraken over vergaderingen

Artikel 33

Mandatarissen gaan respectvol om met elkaar en met de personeelsleden van de gemeente en zijn open en eerlijk. Zij gedragen zich op een manier die past bij het ambt.

- Mandatarissen maken zich niet schuldig ten opzichte van elkaar, ambtenaren en burgers aan interpersoonlijke schendingen zoals agressie, geweld, (seksuele) intimidatie, discriminatie en pesten.
- Mandatarissen houden zich tijdens vergaderingen en bijeenkomsten aan het huishoudelijk reglement en volgen de aanwijzingen van de voorzitter op.
- Mandatarissen onthouden zich in het openbaar van negatieve uitlatingen over medewerkers.
- Mandatarissen bejegenen elkaar, medewerkers en andere betrokkenen op correcte wijze in woord, gebaar en geschrift.
- Mandatarissen vallen elkaar niet persoonlijk aan.
- Mandatarissen twijfelen niet in het openbaar – in de raad, de media of op de sociale media – aan elkaars integriteit of aan de integriteit van een bestuurder. Zij erkennen en bevestigen elkaar proactief in hun ambt als volksvertegenwoordiger dan wel bestuurder die in hun handelen het algemeen belang nastreven en de rechten van individuen beschermen.
- Bij onenigheid in de onderlinge omgang of over de gang van zaken tijdens vergaderingen gaan mandatarissen, mogelijk onder begeleiding (van bijvoorbeeld de algemeen directeur), onderling het gesprek aan met elkaar.

Artikel 34

Een mandataris weet dat zijn tussenkomsten in een dossier door de behandelende ambtenaar toegevoegd worden in het desbetreffende administratieve dossier.

Artikel 35

De mandataris is gebonden aan deze deontologische code. Dit ontnemt hem niet het recht om als burger ten persoonlijke titel zijn rechten uit te oefenen.

Hoofdstuk II : procedure om om te gaan met een schending van de code

Naleving en handhaving van de deontologische code

Artikel 36

De raad stelt regels op over het omgaan met de deontologische code en mogelijke schendingen ervan.

Artikel 37

De raad ziet erop toe dat de fracties en de individuele mandatarissen volgens de deontologische code handelen.

Er zijn verschillende fasen te onderscheiden die spelen bij het toezien op de naleving van de deontologische code, namelijk:

- het voorkomen van mogelijke schendingen
- het signaleren van vermoedens van schendingen van de deontologische code
- het eventueel onderzoeken van vermoedens van schendingen van de deontologische code
- het eventueel zich uitspreken over schendingen van de deontologische code

Artikel 38

§1. De raad richt een deontologische commissie op. De samenstelling van de commissie voor de gemeenteraad en voor de raad voor maatschappelijk welzijn is identiek.

§2. De deontologische commissie waakt over de correcte toepassing van de deontologische code voor mandatarissen.

§3. Elke fractie waaruit de raad is samengesteld, beschikt over minstens één raadslid als vertegenwoordiger in de deontologische commissie. De commissie telt evenveel leden voorgedragen vanuit de oppositiepartijen als vanuit de meerderheidspartijen. Het aantal leden van de commissie wordt bepaald door het aantal fracties van de grootste groep partijen (meerderheid of oppositie) te verdubbelen. Vervolgens wordt dit aantal gedeeld door twee om het gelijke aantal leden te bepalen die de meerderheidsfracties enerzijds en de oppositiefracties anderzijds kunnen voordragen. Wanneer als gevolg van deze afronding bij de oppositiepartijen en/of de meerderheidspartijen het aantal te bepalen zetels groter is dan er fracties zijn, gebeurt de toekenning van de extra zetel(s) volgens het systeem D'Hondt. Bijkomend wordt de voorzitter van de gemeenteraad toegevoegd als voorzitter van de deontologische commissie. De voorzitter heeft geen stemrecht.

De commissie kan steeds deskundigen, ambtenaren en belanghebbenden horen.

§4. De oprichting van deze deontologische commissie wordt bij afzonderlijke raadsbeslissing vastgesteld.

§5. Elke fractie wijst het mandaat in de commissie toe met een voordracht, gericht aan de voorzitter van de raad. Bij deze voordracht kunnen ook één of meer plaatsvervangers aangeduid worden die in opgesomde volgorde het commissielid vervangen bij afwezigheid of wanneer die betrokken partij is. Een plaatsvervanger is een raadslid voorgedragen door dezelfde fractie, tenzij de fractie maar één lid telt. In dat geval kan ook een raadslid van een andere fractie voorgesteld worden. Een fractie kan tijdens de bestuursperiode steeds beslissen een ander lid aan te duiden en/of één of meer plaatsvervangers te vervangen of toe te voegen.

§6. Onafhankelijke raadsleden vormen geen fractie en zijn niet vertegenwoordigd in de deontologische commissie.

§7. De algemeen directeur of het personeelslid dat daartoe door de algemeen directeur werd aangewezen, woont de vergaderingen van de deontologische commissie bij en treedt op als secretaris van de commissie.

§8. De leden van de deontologische commissie ontvangen geen presentiegeld.

§9. Tot de eerstvolgende volledige vernieuwing van de raad wordt een fractie geacht eenzelfde aantal leden in de commissie te behouden. Indien één of meerdere leden verklaren niet meer te behoren tot een fractie, dan kan dit lid niet meer zetelen, noch als lid van deze fractie, noch als lid van een andere fractie. Niettemin behouden deze fracties het oorspronkelijke aantal leden in de commissie.

§10. Om ontvankelijk te zijn, moet de akte van voordracht van elk van de kandidaat-commissieleden ten minste ondertekend zijn door een meerderheid van de leden van de fractie waarvan het kandidaat-commissielid deel uitmaakt. Indien de fractie van het kandidaat-commissielid slechts uit twee verkozenen bestaat, volstaat de handtekening van een van hen. Niemand kan meer dan één akte ondertekenen per beschikbaar mandaat van de fractie.

§11. Bij verhindering van de voorzitter neemt het commissielid met de hoogste rang het voorzitterschap waar. Het commissielid behoudt zijn stemrecht.

De leden van het college van burgemeester en schepenen/vast bureau kunnen geen (waarnemend) voorzitter zijn van een commissie. Zij kunnen wel lid zijn.

Artikel 39

§1. De voorzitter van de deontologische commissie is verantwoordelijk voor de oproeping en stelt de agenda op.

De deontologische commissie vergadert in ieder geval wanneer dat nodig is zoals voorzien in artikel 27 van deze deontologische code. De voorzitter is verplicht de commissie bijeen te roepen op aanvraag van minstens een derde van haar stemgerechtigde leden.

§2. De oproepingen vermelden in elk geval de plaats, de dag, het tijdstip en de agenda van de vergadering en worden tenminste 8 dagen voor de vergadering aan de leden bezorgd. In geval van hoogdringendheid, te beoordelen door de voorzitter, wordt de bijeenroeping tenminste 3 dagen voor de vergadering bezorgd. De agendapunten moeten voldoende duidelijk omschreven zijn. Voor elk agendapunt wordt het dossier dat erop betrekking heeft, ter beschikking gesteld van de leden van de commissie vanaf de verzending van de agenda.

§3. De bezorging van de oproeping, de agenda en het dossier gebeurt op dezelfde wijze als dat gebeurt voor de raad, met als verschil dat enkel de leden van de deontologische commissie deze oproep, agenda en dossiers ontvangen.

§4. De vergaderingen van de deontologische commissie zijn niet openbaar.

§5. Om geldig te beraadslagen en te beslissen, is een aanwezigheidsquorum vastgesteld op de gewone meerderheid van het aantal commissieleden. Van dat aanwezigheidsquorum kan statutair worden afgeweken voor een tweede vergadering die volgt op een onvoldoende samengestelde eerdere vergadering, en op voorwaarde dat het gaat om punten die voor de tweede keer op de agenda voorkomen.

§6. De leden van de deontologische commissie werken volgens volgende principes:

- De handhaving van de naleving van de deontologische code is onpartijdig.
- Men is terughoudend in de communicatie.
- Men gaat zorgvuldig om met de vermeende schender, de melder en het eventuele slachtoffer.

Artikel 40

De commissie is bevoegd voor:

- Het formuleren van een gemotiveerd advies aan de raad over het vermoeden van een schending van deze code door personen die door deze code gevat worden zoals voorzien in artikel 26 tot en met 28 waarin de procedure beschreven wordt.
- Het geven van adviezen en aanbevelingen aan de raad over de inhoud van deze code met het oog op het bijsturen ervan. Dat kan op eigen initiatief van de commissie of minstens één keer per bestuursperiode op vraag van de raad zoals voorzien in artikel 29 van deze code.

Het voorkomen van mogelijke schendingen

Artikel 41

Wanneer een mandataris twijfelt of een handeling die hij wil verrichten een overtreding van de code zou kunnen zijn, wint het lid hierover advies in bij de algemeen directeur of het personeelslid dat door de algemeen directeur daartoe werd aangewezen.

Artikel 42

Wanneer een mandataris twijfelt over een nog niet uitgevoerde handeling van een andere mandataris, dan waarschuwt hij die persoon. De mandataris verwoordt de twijfels en verwijst de betrokkene zo nodig door naar de algemeen directeur of het personeelslid dat door de algemeen directeur daartoe werd aangewezen.

Het signaleren van vermoedens van schendingen

Artikel 43

§1. Wanneer een mandataris vermoedt dat een regel van de deontologische code werd overtreden door een andere mandataris, dan kan hij hiervan melding maken bij de algemeen directeur. Als na het gesprek met de algemeen directeur het vermoeden van een schending blijft bestaan, meldt de mandataris dit aan de voorzitter van de raad en aan de algemeen directeur die samen een vooronderzoek doen.

§2. Enkel klachten tegen individuele mandatarissen zijn ontvankelijk.

Het onderzoeken van vermoedens van schendingen

Artikel 44

§1. Wanneer de voorzitter van de raad en de algemeen directeur besluiten dat de melding onontvankelijk is, dan betekent dit meteen het einde van de procedure die gestart werd naar aanleiding van dit vermoeden. De commissieleden worden hierover wel geïnformeerd.

§2. Is de melding ontvankelijk, dan onderzoekt de commissie ten gronde en roept de voorzitter van de deontologische commissie de commissie samen, binnen de dertig dagen na de melding. De periode van dertig dagen wordt geschorst van 11 juli tot en met 15 augustus.

§3. De commissie kan zich bij het onderzoek laten bijstaan door een onafhankelijke externe expert. Die wordt aangeduid door de commissie bij eenvoudige meerderheid.

§4. De commissie onderzoekt de melding en geeft zowel de melder als de vermeende schender de kans zich te laten horen. Ook mogelijke getuigen kunnen gehoord worden. Niemand kan daartoe verplicht worden.

Als de vermeende schender hierom expliciet vraagt, kan de getuigenis van deze persoon uitzonderlijk in openbare vergadering behandeld worden.

§5. Na het horen van betrokkenen bespreekt de commissie het vermoeden van schending en wordt een gemotiveerd advies overgemaakt aan de raad.

§6. Beslissingen worden genomen bij meerderheid van stemmen. Er wordt gestreefd naar een consensus. Lukt dit niet, dan worden de verschillende stellingen expliciet opgenomen in het advies aan de gemeenteraad.

Het zich uitspreken over schendingen

Artikel 45

§1. Enkel de raad kan zich uitspreken of een mandataris van de gemeente een schending heeft begaan. Dat kan op basis van het gemotiveerde advies van de deontologische commissie. Als de raad beslist om af te wijken van het advies, dan moet de vermeende schender de kans krijgen om door de raad zelf gehoord te worden vooraleer de raad ten gronde besluit.

§2. Wanneer de raad vaststelt dat deze code geschonden werd door een mandataris van de gemeente, dan kan de raad:

- zich uitdrukkelijk distantiëren van het gedrag van een mandataris.
- vragen dat de mandataris zich verontschuldigt.
- beslissen een melding te doen bij het parket of Audit Vlaanderen.
- bij een kennelijk wangedrag of grove nalatigheid van of door de burgemeester/voorzitter vast bureau, een schepen/lid van het vast bureau of de raadsvoorzitter een dossier overmaken aan de Vlaamse regering zodat die een tuchtonderzoek kan instellen.